

DZIENNIK RADIOWY

z dnia 1.IX.1942 r.

Front Wschodni

Londyn, 31.VIII. Na północny-zachód od Stalingradu wojska sowieckie prowadzą ciężkie walki ofensywne i podejmują kontrataki, zadając duże straty Niemcom. Dojdzie tu zapewne w niedalekim czasie do jeszcze cięższych walk wobec rzucania przez Niemców nowych rezerw. W obrębie Żukowa Donu pod Kleckaja wojska sowieckie atakują i zadają ciosy wojskom niemieckim. 2 ataki niemieckie zostały odbite i Rosjanie przejęli inicjatywę. W nocnym ataku wbili się w pozycje niemieckie. W pobliżu Stalingradu atak niemiecki został powstrzymany i zmuszono armię niemiecką do przegrupowania się. Dział Niemcy donoszą o okrążeniu Stalingradu. Podobnie nie mogą wziąć Leningradu, podawali o jego okrążeniu. Niemcy posunęli się na południowy-zachód od Stalingradu. W innym miejscu o 8 km. bardziej na północ podjęli silny atak. Późniejsze wiadomości donoszą, że ataki niemieckie na Stalingrad wzmogły się. 2 niemieckie kliny zostały w kontrataku rozbite, przyczym Niemcy ponieśli duże straty. Lotnictwo sowieckie niszczyło nadchodzące posiłki. W Żukowie Donu atak sowiecki doprowadził do zniszczenia oddziałów wioskich; zdobyto wiele materiału wojennego. - Na odcinku środkowym koło Rzewa Rosjanie silnie atakują i przekroczyli górna Wołgę. Pod Wiazmą dowódca 9 armii niemieckiej gen. Modell wydał rozkaz, wzywający oddziały do najwyższego wysiłku, aby nie trzeba było ścigać wojsk z zachodu, tak potrzebnych na odcinku południowym. Karsanowo koło Gzacka i sam Gzack są ponownie w rękach sowieckich. - Na Kaukazie na południe od Krasnodaru napór niemiecki został powstrzymany. Niemcy usiłowali dokonać desantu na tyły sowieckie drogą morską. Rosjanie do ostatniej chwili wstrzymywali ogień artyleryjski i dopiero w ostatniej chwili dali salwę: zatopiono 10 okrętów transportowych wraz ze wszystkimi ludźmi i sprzętem bojowym. Jeden żołnierz niemiecki nie uratował się przed śmiercią. - Korespondent "Timesa" donosi, że opór rosyjski pod Stalingradem stale się wzmacnia i że sytuacja uległa znacznej poprawie. Niemcy przygotowują się do nowej zimy w Rosji.

Ankara 31.VIII.

W Rosji posuwanie się Niemców zostało wstrzymane nie tylko pod Stalingradem, ale również na Kaukazie.

Berno, 31.VIII.

Moskwa donosi o polepszeniu się sytuacji pod Stalingradem w ciągu ostatnich 48 godz. Obie strony donoszą o postępach sowieckich pod Rzevem. W Teheranie zarządzono stan oblężenia celem przeprowadzenia organizacji militarnej w związku z sytuacją w Rosji.

Front Morza Śródziemnego

Londyn, 31.VIII. Posiłki dla Romów narażone były na ponowne straty: eskadra kontrtorpedowców brytyjskich ostrzeliwana przez 45 min. warsztaty reparacyjne w El Daba. W sobotę w nocy ciężkie bombowce bombardowały urządzenia portowe w Tobruku i Marsa Matruk. U wybrzeży Cyrenaiki trafiono bombami 3 okręty zaopatrzeniowe Osi, z czego 2 stanęły w płomieniach. Na morzu podpalono 1 duży cysternowiec. Lekkie bombowce i myśliwce brytyjskie operowały nad terenem bitwy. W ciągu ostatnich 24 godz. zestrzelono nad Malta 9 samolotów Osi: 6 bombowców i 3 myśliwce. - Późniejsze wiadomości donoszą, że rozpoczęła się nowa ofensywa Romów. Wczoraj wczesnym rankiem wojska Romów zaatakowały południowe skrzydło. Rozpoczęła się walka. Już od kilku dni zauważo o wzmożoną aktywność. Lotnictwo przeprowadza głębokie wypadki na tyły nieprzyjaciela. Ponownie atak na Tobruk.

Front Dalekiego Wschodu

Londyn, 31.VIII. Z kwatery głównej gen. Maca Arthura podano następujący komunikat: akcja oczyszczająca na N.Gwinei czyni szybkie postępy. Wojska australijskie pokonały Japończyków, zepchnęły ich na wąski cypel, gdzie zostali w znacznej części zniszczeni. W nocy pewne oddziały japońskie uszły na okrętach pozostawiając czołgi i cały sprzęt. - Na N.Gwinei Japończycy ponieśli 2 klęski: 1) w rejonie Zatoki Milne, 2) na odcinku Kokoda. W Milne zostali oni całkowicie pobici, stracili cały sprzęt i tylko niewielka ilość uszła drogą morską. Wpadli tu oni w pułapkę wojsk australijskich. Wynik był dla nich kata-

- 2 -

strefalny. Również w rejonie Kokoda, skąd Japończycy atakowali port Moresby, zmuszono ich do odwrotu. z 24 samolotów japońskich, które zaatakowały Guadalcanar, 7 zestrzelono. Lotnictwo sprzymierzonych nie poniosło żadnych strat. W Chinach trwają walki na przedmieściach stolicy prowincji Kiangsi Nanczau. Nanczau było od trzech lat ważną bazą japońską. z zajętego lotniska Gucien jest tylko trzy godziny lotu do okręgu przemysłowego Nagasaki. Bombowce amerykańskie bombardowały z lotnisk chińskich bazy japońskie w Indochinach i w północnej Birii. RAF zaatakowała port Akwab w Birii.

Ankara, 31.VIII. Ostatnie wiadomości donoszą, że sprzyja erzeni panują na wyspach Salomona i że pokonali Japończyków na N.Gwinei.

Berno, 31.VIII. W ciągu trzech lat wojna przeszła fazę atlantycką, Morza Śródziemnego i wrzacie Pacyfiku. Faza Pacyfiku jest obecnie szczególnie aktualna: na Pacyfiku pomyslnie operacje przeprowadzają anglo-amerykańskie. Wojska amerykańskie obsadziły liczne wyspy w grupie Salomona, a wojska australijskie odniosły poważny sukces w Zatoce Milne na N.Gwinei. Mimo to gabinet wojenny Australii utrzymuje, że sytuacja wewnętrzna jest jeszcze ciężka i używa do wzmocnienia produkcji wojennej.

Sytuacja wojenna

Londyn, 31.VIII. Korespondent "Timesa" pisze, że ze wszystkich terytoriów sprzymierzonych lotniska ostatnio uzyskane przez wojska chińskie stanowią bazy, z których można skutecznie bombardować wyspy japońskie. Nigdy dotychczas nie opuścili Japończycy tak ważnych dla siebie i dla alianów punktów. Front chiński odegra bardzo ważną rolę w chwili, gdy dojdzie do rozstrzygającej bitwy o Pacyfik.

Wojska Francji walczącej liczą 300 tys. ludzi, w tem 6. tys. w marynarce i 3 tys. w lotnictwie.

Do Londynu przybył nowy poseł Abisynii. Wszystkie oddziały brytyjskie, z wyjątkiem żołnierszy do ochrony poselstwa brytyjskiego, opuściły Addis Ababę.

Ze strony międzynarodowej podano następujące uwagi o celach wojennych Niemiec: jutro przypada trzecia rocznica rozpoczęcia przez Niemcy wojny i muszą one znów zastanowić się nad jej celem. Widmo drugiej zimy w Rosji powstaje coraz bardziej złowrogo, zaczyna się czwarty rok wojny, a propaganda niemiecka musi dać odpowiedź na 2 pytania: 1) Jak długo trwać jeszcze będzie wojna? 2) Jakie są cele wojenne Niemiec? Z pytaniem pierwszym zajął się krótko oficjalnie krótko, oświadczając, że walki znowu ograniczą się jedynie do operacji oczyszczających. Na pytanie drugie odpowiedź nie jest tak prosta. Niejednokrotnie już ministerstwo propagandy musiało ustalać te cele. Aby sorkentować się w ich zmienności, wystarczy rzut oka wstecz. W roku 1939 mówiono mniej o celach wojennych, podkreślano tylko lokalny charakter zatargu. Wierzano wówczas w Europie, że jest to wojna błyskawiczna i że jest to ostatecznie rozszerzenie terytorialne Hitlera. Po roku ludzie lekkomyślni w Europie dowiedzieli się nieco więcej o istotnych celach Rzeszy, ale w krajach pozaczuropejskich wielu jeszcze sądziło, że świat może żyć w spokoju z Europą oprowadzoną przez Niemców. Niemcy wystąpili wówczas z monstrualnym nowym ładem i nowym programem gospodarczym, propagując hasło bezpieczeństwa Europy i zabezpieczenia interesów krajów pozaczuropejskich. Jeśli to nie dochodzi do skutku winę ponosi Anglia. Niemcy wzywają wszystkich do przyłączenia się do nowego porządku. Krzyk propagandy niemieckiej pozostał bez rezultatów. W roku 1941 zaszła w propagandzie niemieckiej ponowna zmiana. Powstało zagadnienie zagrożenia świata przez bolszewizm. Teraz popełnił Hitler jeden z najcięższych swych błędów, dał się bowiem uwieść nadziei, że w obawie przed bolszewizmem Anglia i Ameryka przestaną walczyć z Niemcami i nie pomogą Rosji. Gdy to się nie sprawdziło, Hitler mobilizuje swych wasali. Niemcy głoszą wojnę obronną. Obecnie musi już być podtrzymywany nastrój w samej Rzeszy. Propaganda kieruje się wyłącznie pod adresem samych Niemców, w budzając ich obawę i przedstawiając ich los w razie przegranej. Nie jest to posunięcie przypadkowe: w roku 1917 wprowadzono żelazną dyscyplinę na froncie wewnętrznym, a obecnie w roku 1942 powstaje "rewolucyjny imperializm SS Adolfa Hitlera".